

זרע שמשון

רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמה רבא
מן שמאי ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתם סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשאריות כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הנה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין זצ"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקו"י גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עיניהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו ממורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שיוע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יחיה בכוחי, אקוה שלא לחיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תנוכי.

אתוון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסייע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

צדקת הצדיק

רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול

רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

מלליצי ידי שר

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. מצינו במדרש (ב"ר עה"ח) עה"פ ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אותו, שבירכו יצחק ברכת הגלות. ותמוה וכו' הגלות ברכה היא. וז"ל
עפ"י מה שאמרו (ב"ר מד:כא) שבברית בין הבתרים הראה לו הקב"ה לאברהם גיהנום, שעבוד מלכיות, מתן תורה, וקרבות, ואמר לו הקב"ה כל זמן שבניך יהיו
עסוקים בשתים יהיו ניצולין משתים. אח"כ חזר הקב"ה ושאל אותו, במה אתה רוצה שירדו בניך, בגיהנום או במלכיות. ובירר לו אברהם את המלכיות. והיינו שבחר
אברהם שיסבלו בניו משעבוד מלכיות ובכך יועיל להם שלא יסבלו גיהנום. והגלות אצל האומות זה במקום הגיהנום. ולפ"ז מובן שאכן הגלות היא ברכה, כי מחמתה
אנו זוכים להינצל מעונש הגיהנום המר. (זרע שמשון אות ד')

וידר יעקב נדר לאמר. במדרש (ב"ר ע"ד) מאי 'לאמר', לאמר לדורות שיהיו נודרים בעת צרה. יש לפרש מדוע בעת צרה מצוה לנדור, ולא חששו למה שנאמר 'טוב
אשר לא תדור', משום שאכן בסתם בני אדם יותר טוב שלא יעשו על עצמם נדרים, כי אין ראוי שיאסור האדם על עצמו יותר ממה שאסרה עליו תורה, וכפי שמצינו
אצל חוה שלפי שהוסיפה איסור, שאמרה שהקב"ה הזהיר אף על הנגיעה, מחמת כן באה לידי חטא, וכן אמרו (נזיר יט). שהנזיר נקרא 'חוטא', לפי שציער עצמו מן
היין. ומכל זה אנו למדים שאין ראוי להאדם להוסיף צער על עצמו יותר ממה שאסרה תורה, ולכן גם טוב לו לאדם שלא ידור ולא יוסיף על עצמו איסורים. אולם
כשהוא בעת צרה, שמחמת הצרה הלא כבר אינו יכול ליהנות כראוי מן העוה"ז, וכעין מה שאמרו (ברכות נו:). שהאדם שיש לו צרה וצער, אינו יכול אף לאכול
ולשתות כראוי, לכן בעת הזאת מותר לו לאסור על עצמו הנאות מן העוה"ז, שהרי מחמת הצרה ששלח לו הקב"ה, ניכר שכך רצונו יתברך שלא יהיה לו הנאה
בעוה"ז, וכפי ששלח אליו את הצרה, וממילא מותר לו אף לעשות נדרים ואיסורים חדשים על עצמו ולהוסיף איסורים על עצמו. (זרע שמשון אות ז')

לע"נ הג"ר שמחה שלמה לעזין ב"ר אריה לייב זצ"ל יא"צ
ד' כסלו

גדרו של כל העומד. [המשך משבוע הקודם] והנה בנוגע כיסוי הדם, כתב בבדק הבית להרא"ה (ב"א ש"ה), דהמכסה את הדם ודעתו לשוב ולגלותו, אינו חשוב כיסוי, לפי שסופו לינטל משם. ולפיכך דם שעל הסכין אינו יכול לכסותו אלא אם גוררו תחילה, שאם מכסה על הסכין, כיון שסופו לינטל משם אינו חשוב כיסוי, ע"ש. ולכן פסק התבואות שור (ס' כ"ח ס"ק י"ח), דהמכסה את הדם ברשות הרבים במקום שעוברים ושבים יגלוהו בדישתם, כיון שעשוי להתגלות, לא קיים את המצוה, דאינו נקרא כיסוי אם הוא עומד להתגלות, דכגלוי הוא חשוב.

והקשה האבני זור, דכמו דאמרינן גבי מילה דכיון דמשוך ערלתו נחשב מהול מה"ת, לכן ליכא חסרון במה שסופו להיות ערל. א"כ הוא הדין בכיסוי הדם, דכיון דהדין הוא דאם כסהו וזחר ונתגלה דאין צריך לכסותו עוד, א"כ מאי בכך דסופו להתגלות, הלא לא גרע מחזור ונתגלה.

וז"ל: הא כתב הרא"ה דם שעל סכין דאם יכסנו על הסכין, לא מהני, דסופו לינטל מכאן. ומכאן זה פסק התבואות דאם כיסה במקום שסופו לינטל משם לא מהני, אף דכסהו וזחר ונתגלה א"צ לחזור ולכסות, ויהיה כשר גם אח"כ, עכ"ל.

ותירץ האבני זור, דאיכא חילוק רבה בין מילה ובין כיסוי הדם, דאה"נ דבין במילה ובין בכיסוי הדם אם קיים המצוה, לא חיישינן עוד במה שמשך ערלתו, או במה שנתגלה הדם, אך החילוק הוא ביוסוד וטעם הדבר. במילה הטעם הוא משום שכבר חל עליו שם 'מהול', ומקיים המצוה כל הזמן אפילו בזמן שנמשך ערלתו, וממילא לא שייך לומר דכיון שסופו להיות ערל לכן כבר עכשיו הוא ערל, דבאמת אינו ערל אח"כ אפילו כשנמשך ערלתו.

לעומת זה, בכיסוי דם, אינו מקיים המצוה כל הזמן, אלא קיום המצוה הוא רק בשעת הכיסוי, ואם קיים המצוה כראוי אז נפטר ואין צריך לכסות עוד. ולכן אם הוא עומד להתגלות, א"כ אינו חשיב עכשיו מכוסה.

וז"ל: לא קשה מידי, דבדם מה שאין צריך לחזור ולכסות, משום שאין החיוב רק פעם אחת, אבל אין מצותו עליו אח"כ בשעה שנתגלה, לכן שפיר אמרינן כיון שסופו להתגלות, גם עכשיו כמגולה ולא קיים המצוה. אבל במילה דמשוך כשר, ואוכל בתרומה וקדשים מדאורייתא, וחשיב גם אח"כ מהול. ועיין בשו"ת מהר"ח א"ז (סי' י"א) דמצות מילה [מקיים] בכל שעה ושעה, ולא בשעת מילה לבד. ומדמשוך

כשר, על כרחך דגם אח"כ חשיב מהול וכאילו מגולה העטרה, לכן לא שייך לפסול בשעת מילה משום סופו, דגם סופו להיות מהול, עכ"ל.

והנה באיסור שנפל באחת משתי קדירות ואין ידוע באיזו מהן, הדין הוא שאם יש בשתייהן יחד ששים כנגד האיסור, שתיהן מצטרפות לבטלו, שכל שעתידין

חדש מבית מכון מורשת הגר"ח

כרך
חדש

moresheshagrach@gmail.com • המצה ראשית בארץ: ספרייתי • ניטלר • בחור'ל: עם הספר - לעזרין

הספר שמסוגל לרפואה

יצא לאור הספד"ק
מנחה חדשה

שהחבר הרד"ק מופת הדור
מרן רבי ברוך פינחס מסקאל'ע זי"ע,

כתב בהקדמותו
'אקוה לה', מי שיחזיק ספר זה בביתו, ובפרט מי שילמוד בו, כי זכות של תיבת בראשית ברא יגן עליו שיהיה לו רפואה לכל אבריו

יצא לאור ע"י מכון סל אורות, מהדורת כ"ס נוחה במיוחד אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים ליתר פריטים אפשר להתקשר ל minchachadushe@gmail.com

לע"נ הג"ר חיים בערגר ב"ר שמואל זצ"ל יא"צ ג' כסלו

והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה במסורה 'וראשו מגיע השמימה', 'וראשו יהיה פרוע', 'וראשו לעב יגיע'. יראה לפי שהאדם 'סולם מוצב ארצה' לתקן שורשו, [וזהו 'סולם מוצב ארצה', שנמצא בגופו על הארץ, אך 'וראשו מגיע השמימה' לתקן את שורשו במקום עליון], והכל ע"י תורה ומצוות, אך לא תמצא תורה בגסי הרוח, וזהו 'וראשו יהיה פרוע', כלומר בְּטָל, [ד'פרוע' הוא מלשון בטל, והיינו] שלא תיקן [את שורשו]. והסיבה לזה משום 'וראשו לעב יגיע', כי מתגאה ולא תמצא תורה בגסי הרוח.

והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו. יראה כי המלאכים המה מפועלי המצוות [כלומר, המלאכים נבראים ע"י פעולות המצוות שעושה האדם, שבכל מצוה הוא בורא מלאך], כמו שאמרו חז"ל 'כל העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד', ועולה לו להיות מליץ יושר בעדו. וכאן שהיה צריך לשמירה, היו 'עולים' פרקליטין שלו [להיות לו מליץ יושר], עד שגם מלאכי מעלה ירדו בשבילו [ללוותו, וזה 'ויורדים'], וכמו שכתוב בסוף הפרשה 'ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים', כי אותן המלאכים

אשר פעל במעשיו הטובים, הם מקדימין לפניו, כמו שאמרו (סוטה ג'): כל העושה מצוה אחת בעוה"ז, מקדמתו והולכת לפניו לעוה"ב, שנאמר 'והלך לפניך צדק',

ומלאכים אלו גורמין שגם מלאכי מעלה יצאו לקראתם, וזהו שאמר 'ויפגעו בו מלאכי אלהים', כי מלאכים שירדו מלמעלה הולכים לקראתו, ועמם מלאכים שברא בפועל ידיו, וזהו 'וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו', היינו המלאכים ש'לפניו' שהיו מעשה ידי אדם צדיק, אותן שלח אל עשו אחיו.

וברשע הוא להיפך, כי כל העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד, וזהו 'נודע ה' משפט עשה בפועל כפיו נוקש רשע הגיון סלה', [ופירש במצודת דוד: 'נודע ה' משפט עשה', כשעושה ה' משפט, אז הוא נודע ומפורסם לכל. 'בפועל כפיו נוקש רשע', כאשר הרשע יפול בהמוקש אשר עשה, 'הגיון סלה' אז עד עולם יחשבו בלב פרסום המקום]. כי הרשע 'מדויל ידיה משתלם' (-) ממלאכתו שעשה, הוא משתלם את עונשו, שהמקטרגים אשר פעל ועשה הם משתלמין ממנו, וזהו 'תיסרך רעתך', שהרעה עצמו שפעל הוא מייסרו. וזהו אמרו 'עולים' להגיד לאדם ישירו וצדקת תם, 'ויורדים' מלאכי מעלה לקראתם.

א יש להדגיש, שאין זה דומה לדברי הח"ס ה"נ"ל, דהחת"ס מיירי בדבר שממילא יעשה בלא מעשה, דאז חשיב כנעשה כבר. ואילו כאן מיירי בדבר שמחוסר מעשה.

הגליון בארץ ישראל נתנדב ע"י הרב חיים מאיר בן עלקא שליט"א זכות הצדיקים מליצי יושר יעמוד לו ולמשפחתו ולכל יו"ח להתברך בכל מילי דמיטב

סגולה פאר

ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח וירש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. וועט עס טון פאר אייער שווער פרייוואט, באמנות, קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין. באזונדערע עבודה און תפלות פאר א אנגעזעהענע צייט. אלעס ווערט געטון מיט גרויס איבערגעגעבענקייט, מיט כוונה, במתנות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויוועק פאר 2 וואכען.
- וואגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מלאט איין וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקט, שהוא עת רצון להתפלל, כדי איר זאלט קענען מיט זאגען די תפילה.
- די ת"ח גיט אליין צום ציון און מתפלל, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מהישמח משה).
- די שטיין ווערט באראבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מקען אויך אפנעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איר ווילט.
- מקען באשטעלען אפאר שטיינער כדי מזלל עס לייען ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובלידיגע און מכן מכן דורות ישרים זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן הארץ: **יבדע הלב (-אנצייגן ווען הארץ צו אידשקייט), שיתקען לבו לשמים לטובה (-ס'טוישט די גאנצע מענטש), וזראה כלאים (-וועט עס וואונדער),** מקען עס געבען פון מענער.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

מיין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער לערנט מוסר. ער וויל ענדיגען א מסכתא

מיין זון בעהט מיין יונקע מיין אויך 5 מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע

מיין יצחק האט אריינגעלייגט א פילטער

אויך האב נישט געהאט קיין נשמה פארדעם, נישט וויסענדיג וואס מיין בחור טוהט

כ'האב אנגעהויבן זעהן הצלחה מיט מייער קינדער נאכען מנדב זיין פאר מיין חברים קינד

סופו להיות ערל, תלוי במחלוקת הב"ח והש"ך, דלפי הב"ח [דלא שרינן משום סופו רק אם אפילו לא נחשבהו עכשיו כמעורב, יהיה מותר בסופו], אמרינן נמי להיפוך, דאי אפשר לפסול המילה [עכשיו], משום סופו [שאז לא יהיה נימול], כיון שאם לא נפסול עכשיו, גם בסופו יהיה כשר, [דהא נמשך ערלתו נחשב כמהול]. אך לדעת הש"ך גם בנידון דידן יפסול משום סופו, [כמו שסובר בתערובת, דכיון שעתידין להתערב נחשב כמעורב], עכ"ל.

והנה תנן במקואות (פ"ו מ"ח), דמטהרים את המקואות העליון מן התחתון, דאם היו שני מקואות בשיפוע ההר, בעליון יש מים שאובים, ובתחתון ארבעים סאה מים כשרים, אפשר לטהר המקוה העליון ע"י השקתו לתחתון, כיצד, מביא צינור ומניח ידו תחתיו, והיינו שנותן ראשו האחד של הצינור במקוה העליון, ומניח ידו תחת ראשו השני וסותם בידו את פיו עד שהוא מתמלא מים לכל ארכו מן המקוה העליון, ומושך את הצינור למקוה התחתון ומסיר את ידו ומשיקו למימי התחתון, ואפילו לא נגעו המים שבצינור במי המקוה התחתון אלא ברוחב שיערה דיו להכשיר את המקוה העליון.

והר"ש והרשב"א שם מפרשים דלכך סגי ברוחב שיערה, כי מה שצריכים לחיבור מקואות רוחב כשפופרת הנוד, זה רק כשבא לערב מקוה חסר עם מקוה שלם, אבל אם בא להכשיר מקוה שאוב ע"י חיבורו למקוה שלם שאינו שאוב, אע"פ שאינו משיק אלא כחוט השערה דיו.

אבל הרא"ש סובר דגם בפסול שאובים צריך חיבור כשפופרת הנוד, ולכן כתב וז"ל: וכשסיר ידיו נמצאו שני המקואות מחוברים ברוחב שפופרת הנוד רגע אחד, וכשירדו המים למטה נמצאו מושקין כשערה דיו, עכ"ל. והקשה האבני נזר לפי יסודו של החת"ס הנ"ל, דכל דבר שסופו ליעשות מאליו, הרי הוא כאלו כבר עשוי עכשיו, א"כ כיון דמתחילה היה עומד להתבטל החיבור של שפופרת הנוד, א"כ גם עכשיו אינו נחשב חיבור.

וז"ל: לכאורה גם בתחילה היה עומד להתבטל החיבור ברוחב שפופרת הנוד, וא"כ יחשב כאילו לא היה גם מתחילה רק כשערה ולא הוי חיבור, עכ"ל.

וכתב האבני נזר, דלפי סברת הב"ח הנ"ל מיושב, דאין לומר דהחיבור עומד להתבטל כיון דבסופו לא יהיה מחובר כשפופרת הנוד, דהרי בסופו די בחיבור של חוט השערה.

וז"ל: אלא ודאי כיון דבסוף סגי בכשערה, א"כ אין עומד החיבור

חדש מבית מכן מליצי יושר

הגדרות אבני נזר - על ענייני מילה

ליתר פרטים, וכן לקבלת גיליון "מליצי יושר" בכל שבוע: gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

להתערב, רואים אותן כמעורבות (ע' טוש"ע סי' ק"א סעיף ז'). וכתב הב"ח, דלפי הסוברים שאמרינן גם בשאר איסורים חנ"ל, אין שתי הקדירות מצטרפות, דכבר נאסר כל הקדירה ונעשה נבילה.

אבל הש"ך (שם ס"ק י"ז) כתב דמותרות אף לסוברים שגם בשאר איסורים אמרינן חתיכה נעשית נבילה, שאנו רואים שתי הקדירות כמעורבות יחד. וז"ל: לא אמרינן חנ"ל אלא היכא דידוע להיכן נפל, אבל כאן דלא ידענו להיכן נפל, א"כ כל שנכנס הכל לספק והוא עתיד להתערב, רואין אותו כאילו הוא כבר מעורב, וא"כ כיון שרואין אותו כאלו הוא כבר מעורב קודם הנפילה, הרי הוא כאילו נפל מתחילה לקדרה שיש בה לבטל האיסור, עכ"ל.

וכתב האבני נזר בביאור פלוגתתם, דהב"ח סובר דהכלל דכל שעתידין להתערב רואין אותן כמעורבות, ומתירין אותן משום סופו, לא שייך רק אם אפי' לא נחשבהו 'עכשיו' כמעורב, יהיה מותר 'בסופו' בעת שיתערב. אבל כיון דחנ"ל, וא"כ אם לא נחשבהו 'עכשיו' כמעורב, יהיה אסור גם אח"כ 'בסופו' בעת שיתערב, אז לא אמרינן דמותר עכשיו משום סופו, דהרי עכשיו יהיה אסור גם בסופו. ואילו הש"ך אינו סובר כלל זה, אלא כיון שעתידין להתערב נחשב כמעורב.

וז"ל: דעת הב"ח בב' קדירות בלח בלח לא אמרינן סופו להתערב כמעורב, דאפי' יתערב לא יועיל דחתיכה נעשה נבילה. והש"ך חולק, דכיון דכמעורב לא נעשה נבילה כלל. אך הב"ח סובר דלא שרינן משום סופו רק אם אפי' לא נחשבהו עכשיו כמעורב יהיה מותר בעת שיתערב, אבל כיון דחנ"ל, ואף אח"כ יהיה אסור, אי אפשר להתיר משום סופו, עכ"ל.

והנה הבאנו לעיל מה שכתב האבני נזר, דלכן לא אמרינן דכיון דעור הפריעה לאחר זמן יחזור ויכסה העטרה, לכן גם עכשיו אינו נחשב מהול, דהיינו משום דמי שנימול כראוי ואח"כ משך ערלתו, כבר נחשב מהול מה"ח.

והעיר האבני נזר, דאה"נ דמי שנימול כראוי ואח"כ משך ערלתו, דנחשב מהול. אבל כאן הדיון אם הוא נימול כראוי כיון שלאחר זמן לא יהיה מהול. וא"כ אין לומר דכיון דמשך ערלתו נחשב מהול, לכן גם עכשיו נימול כראוי, דהא על זה גופא אנו דנים אם עכשיו נחשב מהול ומכאן זה נחשב אח"כ כנמשך ערלתו.

וכתב האבני נזר דזה תלוי בפלוגתת הש"ך והב"ח הנ"ל, וז"ל: שו"ר דמה שכתבתי לעיל דכיון דמשוך כשר אין

הגדרות חזון יחזקאל

על התורה ומועדים עם ביאורים הארות והערות

מלוקט מתוך גליונות

"מליצי יושר"

שיוצא לאור עולם מדי שבוע

בשבוע

הג"ר שלום אייזן זצ"ל

בעת הספדו בשעת הלוי

של מרן בעל החזון

יחזקאל, הכריז:

"נצטויתי מאת רבינו

לפרסם שהבטיח שימליץ

טוב למי שילמוד בספריו,

וכן למי שימליץ את חידושי

תורתו"

(רבות אפרים אה"ח ח"ב עמ'

רמ"ח)

אפשר להשיג הספר בחנויות

הספרים המובחרות

המצא ראשית: גרינמפלד

718.633.5103

ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע:

gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

להתבטל וחשיב חיבור גמור בתחילה. והכא נמי כיון דמשוך חשיב כמהול, הא אין המילה עומד להתבטל, וחשיב מהול בתחילה.

לע"נ הג"ר ישעיה ב"ר אברהם דוב קרלינסקי
זצ"ל י"א צ"ח כסלו

וישכב במקום ההוא. במדרש רבה עה"פ וישכב במקום ההוא, ר' יהודה אמר כאן שכב, אבל כל ארבעה עשרה שנה שהיה טמון בבית עבר לא שכב. ור' נחמיה אמר כאן שכב, אבל כל עשרים שנה שעמד בביתו של לבן לא שכב. ומה היה אומר, ר' יהושע בן לוי אמר חמש עשרה שיר המעלות, מאי טעמא 'לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל, 'ישראל סבא. ר' שמואל בר נחמן אמר כל ספר תהלים היה אומר וכו'. והנה על בית עבר אינו שואל מה היה אומר, כי בודאי למד תורה. וא"כ מהו השאלה על בית לבן יותר. גם יש להבין הראיה על חמש עשרה שיר המעלות מזה האחד לולי ה' שהיה לנו וגו'.

והנה כמו שהשלוש מדות של האבות הקדושים הם שורש חיי עולם, כמו כן זה לעומת זה שלוש מדות ההיפך הקנאה והתאוה והכבוד שמוציאין את האדם מן העולם, והתאוה הוא ההיפך של אהבה חסד שבקדושה,

וזהו ישמעאל פסולת אברהם, שהחיות שלו התאוה וניאוף. והקנאה כעס ההיפך של גבורה דקדושה, והוא פסולת של יצחק עשו שופך דמים. והכבוד הוא המנגד לקדושת יעקב אבינו שמיטתו שלימה וכו', ויעקב אבינו היה שפל בעיניו כמו שנאמר 'קטונתי מכל החסדים', והוא השורש של תורת אמת שמניחים מקום גבוה והולכין למקום נמוך כמים, ועליהם דייקא נאמר 'כבוד חכמים ינחלו'.

והנה יעקב אבינו כאשר גלה לבית לבן אב הרמאים ושורש ההיפך, בודאי נתן על לבו לתקן הפגמים של השלוש מדות רעות. ועל זה אמר ר' יהושע בן לוי שהיה אומר חמש עשרה שיר המעלות, והיינו לתקן פגם התאוה. כי המספר חמש עשרה מרמז על איש ואשה כשמתנהגים בקדושה שכינה ביניהם, 'באיש וה' באשה, וזה מרמז על שלימות חיות הקדושה מהעוה"ז ועוה"ב. כי יו"ד מרמז על שלימות עוה"ב והוא באיש ע"י לימוד התורה שהוא עץ חיים למחזקים בה. וה' מרמז על שלימות חיי עוה"ז שאינה בתלמוד תורה, רק בסייעתא בסיבת עוה"ז באקרוי בנייהו לבי כנישתא.

והנה איתא בגמרא (סוכה ג.) בשעה שכרה דוד קפא תהומא ובעי למשטפא עלמא וכו' אמר כמה דמידי טפי מירטב עלמא, אמר חמש עשרה מעלות ואסקיה חמיסר אלפי גרמידי וכו'. והענין על פי הידוע בזה"ק (ח"א קלח.) שיעה"ר של תאוה יש לו תיקון, ולכן נקרא 'לבן', שיתלבן לעתיד לבוא, כי היצה"ר נצרך לחדוותא דשמעתא. ועל זה אמרו 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש', והיינו היצר הרע של תאוה שנקרא 'מנוול', 'משכהו לבית המדרש' שיהיה התאוה והחשק לדברי תורה. וידוע, כי מים שורש החסדים וחשק ואהבת התורה. ולעומת זה התאוה וחסדים זרים נקראו המים הזדונים ומי תהום רבה שהוא שורש העכו"ם, וע"י החמש עשרה שיר המעלות שאמר דוד המלך, העלה את מי התהום למירטב עלמא, והיינו לבחינת מים חיים שבקדושה לחמידו דאורייתא. ועל זה מרמז ר' יהושע בן לוי שהחמש עשרה שיר המעלות אמר יעקב בבית לבן כדי לתקן הפגם של התאוה ולהעלותו לקדושה, מאי טעמא 'לולי ה' שהיה לנו יאמר ישראל' סבא, ושם נאמר 'אזי עבר על נפשנו המים הזדונים', ורק ישראל סבא העלה אותם ע"י חמש עשרה שיר המעלות כנזכר לעיל.

ו' שמואל בר נחמן אמר כל ספר תהלים היה אומר, דהנה איתא שדוד המלך ביקש שהקורא בתהלים יטול שכר עליהם כנגעים ואהלות, ולכאורה הוה ליה לומר סתם כעוסק בתורה. ועוד איתא שאמרו לר' עקיבא 'מה לך אצל הגדה, כלך מדברותיך

אצל נגעים ואהלות', ויש לדקדק דהא מצינו (ב"מ קט:) 'כי מטית לשחיטת קדשים תא ואקשי לך', והיינו שבסדר קדשים נמצא עמקות יותר. וגם בסדר הפסוק 'והיה אמונת עתיד' וגו', מרמז 'חכמת' על סדר קדשים, והוא מפני ששם נמצא עומק החכמה, ולמה נקטו נגעים ואהלות דייקא.

ויש לומר בזה על פי הידוע בשילוח שלוש מחנות, שלוש טומאות, זב ומצורע וטמא לנפש, שהמה ג"כ נגד השלושה פגמים הקנאה התאוה והכבוד. כי טומאת צרעת על פגם לשה"ר שבא מצד קנאה וכעס, והוא מדתו של עשו שאין לה שום תיקון אף לעתיד לבוא, כמו שנאמר 'ולא יהיה שריד לבית עשו', והגם שמצינו רוגזא דרבנן דטב, הוא רק בעוה"ז, כל זמן שזרעו של עמלק קיים, לכן נצרך לפעמים הכעס על סיטרא דיליה. אבל לעתיד לבוא שיאבד זרע עמלק, לא ישאר מזה כלל ולא יהיה לו שום תיקון, ולכן המצורע משולח גם ממחנה ישראל שאין למדה זו עליה בקדושה כלל. משא"כ הזב שכנגד פגם התאוה, אינו משולח ממחנה ישראל מפני שיש לה עליה בקדושה בחמידו דאורייתא כנ"ל, רק ממחנה לוי הוא משולח, שאין לו דביקות בהקדושה, ולשון 'לוי' ממה שנאמר 'וילוי עליך'. וטמא מת מרומז נגד פגם הכבוד והתנשאות, כי מזה נסתעף עיקר

השבירה והמיתה בראשית הבריאה מהצמצום הראשון, שנאמר 'ה' מלך גאות לבש', שהוצרך כביכול בלבוש גאות לצורך מלכות שמים, ומזה נסתעף בחינת מלכין קדמאין דמיתו, מפני שכל אחד אמר 'אנא אמלוך. ולכן אמרו שכל אדם שיש בו גסות הרוח כאילו עובד עבודה זרה.

ובזה נבוא אל הביאור שעל נגעים ואהלות שהם פגם הכעס והתנשאות וכו' לעוה"ב הם בטלים מכל וכל שלא יהיה שריד לבית עשו, וגם יהיה בלע המות לנצח מפני שאז יהיה התגלות מלכותו יתברך, ולכן אמרו לר' עקיבא כלך מדברותיך אצל נגעים ואהלות, מפני שהוא היה השורש מתורה שבעל פה והיה לו השגה גדולה מעין לעתיד לבוא, כמו שאמרו (במד"ד יטו:) דברים שלא נגלו למשה נגלו לר' עקיבא, לכן היה ביכולתו להיות עסקו בנגעים ואהלות אף שהם יקרים בעוה"ז להשיג תיקונם וכו'. וכן זה היה כוונת דוד המלך שביקש שיהא נחשב אמירת תהלים כעוסק בנגעים ואהלות, היינו שיהיה ביכולת לתקן על ידי זה אפילו שני פגמים של קנאה וכבוד.

ועל זה יוצדק מאמר ר' שמואל בר נחמן שכל ספר תהלים היה יעקב אומר בבית לבן, כי בודאי עסק לתקן שם כל השלושה פגמים גם של קנאה וכבוד, כמו פגם התאוה לדברי ר' יהושע בן לוי, ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, שבודאי תיקן אז כל השלושה פגמים לדורות כדי להגיע לשרוש החיים שבקדושה שיהיה נשרש עיד"ז בנו שלוש מדות האבות הקדושים.

והנה בקדושת שלוש סעודות שבת נתקן ג"כ שלושה פגמים הנזכרים לעיל, כי בסעודת חקל תפוחין שהוא כנגד יצחק אבינו, נתקן פגם התאוה, כי הוא יושב בארץ הנגב שהיה מנוגב מכל התאוות שבעולם. ובסעודה דעתיקא קדישא שהוא נגד אברהם אבינו, נתקן פגם הכעס והקנאה, כי מדת אברהם אבינו נקי ומזוכך מבחינת הגבורות מכל וכל. ובסעודה שלישית דזעיר אנפין שהוא נגד יעקב אבינו נתקן פגם התנשאות, כי יעקב היה לו השפלות בעצם בנפשו כמו שנאמר 'קטונתי'.

לע"נ הג"ר יחיאל מאיר ב"ר דוד זצ"ל י"א צ"ח כסלו

ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן. יש לדקדק לאיזה ענין סיפרו זאת ליעקב, הלא לא שאל כלל על בנותיו. ויש לומר לפי מה

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר וועט
מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** -
ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **צדקת הצדיק** -
לובלין, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים,
ר' יוסף ענגיל - ויען, **בן לאשרי חזון יחזקאל שערי**
זבול - הר המנוחות
אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די
ציט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

מן המקום עושה רושם, כי רשומם ניכר
למעלה, וכל זמן אשר צדיק בעיר, אם גם אינו
מפורסם ונודע להם, אך הוא המשפיע והוא
הודם וזיום והדרם.

לע"נ הגר"ר יעקב פנחס ב"ר משה יוסף גורלינק זצ"ל יא"צ כ"ג
חשוון

ואם נתן בה דבש פסלה. בנוגע האיסור לערב
דבש בקטורת, יש לעיין אם הקטורת נפסלה
בכך, וכלשון הברייתא (כריתות ו.) "ואם נתן בה
דבש פסלה". או אין הדבש פוסל הקטורת, וזה
לא בעלמא, והא דקתני "פסלה" היינו דפסלה
להקטירה משום הדבש שבה. וכן מדייק השפ"א שם מהא דקתני "פסלה" ולא
"חייב מיתה", דגוף הקטרת כשרה.

והגר"י ענגל (ציונים לתורה כלל מ') מוכיח דהקטורת נפסלה, מהא דכתב הרמב"ם
(פכ"ט מהלכות שבת ה"ד), וז"ל: אין מקדשין אלא על היין הראוי לנסך על גבי
המזבח, לפיכך אם נתערב בו דבש או שאור אפילו כטיפת החרדל בחבית גדולה
אין מקדשין עליו, עכ"ל. דחזינן דסובר דעצם היין נפסלה כיון שנתערב בה דבש,
דאם אמרינן דאין הדבש פוסל עצם היין רק דאיכא איסור להקטירו, לא היה נפסל
היין לקידוש כיון שהיין בעצמו כשר הוא, והכא נמי בקטרת גוף הקטרת נפסלה.
עוד הוכיח דגוף הקטרת נפסלה, מהא דאיתא במנחות (דף נח.) דאע"ג דהזיהרה
תורה על שאור שלא להקטירו על המזבח, מ"מ התירה שאור בקרבן של שתי
הלחם להביאו עם כבשי עצרת, כדכתיב (ויקרא כג:ז): "חמץ תאפינה". הרי דלולי
שהתירה תורה שאור של שתי הלחם היה אסור להביאם מדין "כל שאור", והתם
הרי אינם קרבים ע"ג המזבח, אלא הכבשים הבאים עמהם הם שקרבים, וחזינן
דשתי הלחם היו פוסלים את הקרבן עצמו ולכן היה אסור להביא את הכבשים על
המזבח לולי הקרא. וה"ה דבש פוסל הקרבן והקטרת, ואין זה לאו בעלמא?
והנה בשו"ת הלכות קטנות (סימן ר"ח) כתב דסוכר מין מלח הוא, ואם מלח בו
קרבן יצא ידי מליחת קרבנות, דאע"ג דעבר על איסור של "כל דבש לא תקטירו",
גם סוכר בכלל דבש היא, מ"מ כשליכא מלח זולת סוכר שפיר יכול למלוח בסוכר,
דיבוא עשה דמליחת קרבנות וידחה ל"ת ד"כל דבש לא תקטירו", עכ"ד. ומוכיח
מדבריו הגר"י ענגל (שם) דסובר דאין גוף הקרבן נפסל, דאי גוף הקרבן נפסל לא
שייך דהעשה ידחה את הפסול, דעשה דוחה רק לאו ולא פסול, ועל כרחך דס"ל
דהוי רק לאו בעלמא על הגבירא, ואין הקרבן נפסל.

לע"נ הגר"ר יהודה ליאון פסלין בן שרה זצ"ל יא"צ ט"ו חשוון

וירא ה' כי שונאה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה. לכאורה אין כאן המקום לדבר
מעקרות רחל. עוד יש לדקדק דהיה לו לומר 'כי שנא', והיה הפירוש שיעקב
שונאה, ורז"ל (ב"ב כג.) הרגישו דבר, ואמרו ששונאין מעשה עשו ללאה. אבל
לפ"ז היה לו לומר 'כי שונאת לאה'. וגם להבין תשובת יעקב לרחל 'אשר מנע ממך
פרי בטן' דזה אינו עקרות, אלא כוונה מכוונת שלא תלד, ועל זה השיבה רחל 'הנה
אמתי בלהה וגו' ואבנה גם אנכי ממנה', מה הכוונה בזה. ומה שהשיב יעקב לעשו
'הילדים אשר חנן אלקים', וקושיית הרמב"ן שם ידועה דשאל על הנשים והילדים,
והשיבו רק על הילדים.

ולתרץ בזה נקדים דברי רז"ל (בר"ר ע"ט:) שכך היו התנאים, הגדולה לגדול,
והקטנה לקטן, והיינו דהס"ט"א לא הסכימה להוציא מרשותה את נשמת רבקה, עד
שיבטיחו דלאה שהיא דינא קשיא, שמשם כל יניקתם, תחזור לרשותם בהיותה
אשת עשו, כאומרים (ע"ז לט.) נשאת למוכס וקשרה לו קשר של מוכסין על ידו.
והקב"ה הציב כן הסדר, שאינו לוקח מהס"ט"א ניצוצות קדושות כי אם ברשותם,
או ע"י בירורי שכינה הקדושה במעשים טובים של ישראל, כמבואר ברז"ל (פסחים
קח:): 'כלום יש עבד שרבו נותן לו מתנה וחוזר ונוטלו ממנו'. ולכן אלמלא מסר
הס"ט"א מוסד של קטורת למשה רבינו, לא גילה לו הקב"ה. ועל כן כשרצו להוציא את
רבקה מרשותם, לא הלך אברהם אבינו בעצמו, כדקא קיימא לן שחובת האב
להשיאו אשה, ומצוה בו יותר מבשלוחו, אלא הוכרח לעשות עבדו הארור שליח,

הכא אלא אין הפסול מחמת עצמו, אבל יין שנתערב בו דבש, הדבש הוא שאוסרו מפני שפסלו הכתוב
מעל גבי המזבח, ולא פסלו לקדוש, ואין להשיב אחר טעם זה, עכ"ל. והיינו דסובר דאין הדבש פוסל
הקרבן והקטרת. רק הוי לאו בעלמא על הגבירא, ואף דלקי על הדבש, מ"מ אין היין או הקטרת נפסלה.
ולכן היין כשר לקידוש.

שאמרו חז"ל כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא
שלום, שנאמר 'וידעת כי שלום אהלך'. וביאר
העוללות אפרים, כי כשנושא אשה יש שלום
פנימי בין כוחות הגוף והנפש מצד התגברות
היצר, וע"י שנושא אשה יכול להתגבר על יצרו,
וגם זוכה עי"ז לשלום חיצוני, דבאמת כל
העולם כולו כאיש אחד, שהרי כולם בני אדם
הראשון, וא"כ בדין הוא שיהיה השלום בין
הבריות, רק העדר השלום הוא כיון שאינם
חוששין לקורבה רחוקה כזה, וחושבין שמתוך
אורך הזמן וריבוי הדורות בטלה הקורבה.
אמנם ביטול דעה זו יש ללמוד מהאשה אשר
לקח, שבטבע על הרוב השלום מתווך ביניהם

כאילו היו בשר אחד, ואף שהיה רק בימי אדם הראשון שנבראת עצם מעצמיו, ולא
היה לדורות, וא"כ למה נמשך האחוה והשלום לדורות, אלא ודאי השכל נמשך
אחרי היצירה הראשונה והשלום מתוך ביניהם. ומכאן יש ללמוד גם על שלום בין
כל בני אדם הראשון, וראוי לכל הבריות שלא תפסוק האהבה מביניהם, אחר שאב
אחד היה לכולם, עכ"ל העוללות אפרים.

ולפ"ז יש לומר בכוונת הכתוב דיעקב שאל להם 'השלום לו', ונתכוון לומר ששאל
לו השלום ביניכם לבינו, ולכאורה איזה תועלת יש לו אם יש ללבן שלום עם
הבריות, רק בזה הבינו שבא לרמז להם היש לו בת ללבן הראוי לזיווג גורם השלום,
ולא רצה להזכיר בפירוש, רק על צד הצניעות כמו 'קראן לו ויאכל לחם', לכן הבינו
הרמז, והשיבו 'שלום, והנה רחל בתו באה עם הצאן'.

לע"נ הגר"ר אהרן הלוי חדש ב"ר מאיר זצ"ל יא"צ ד' כסלו

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. פירש"י: מגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה
רושם, שבזמן שהצדיק בעיר הוא זיוה הוא הדרה וכו', וכן ותצא מן
המקום האמור בנעמי ורות. ונראה כי מזה לא נשמע רק בא", והיינו ביציאתו מא"י
לחו"ל, ודן מיניה ומיניה דכזה עושה רושם למעלה, כמו שכתב בילקוט ראובני כי
הצדיק בא"י משפיע לכל העולם כולו. משא"כ צדיק בחו"ל אשר משפיע רק
במקומו ולאנשיו כפי ערכו עמו, אך בכח א", אם 'שתולים בבית ה', אז 'בחצרות
אלקינו' גם בחו"ל, לכל ארצות, 'פריחו' להוציא פרים ממעל, כאילו הזה אשר
שולח ענפיו למרחוק מכח יניקתו מן שרשו בארץ החיים.
ולא רק באיש, אלא גם באשה צדקת כן, לכן מביא רש"י דכן הוא אצל נעמי ורות,
דנעשה רושם מחו"ל לא"י. ואינו כפשוטו, וכמו שאנו רואין בספר כל הפסיעות של
אבותינו איך נרשמינו לדורות ונעשה מהם ס"ת, כן מעשה אבות סימן לבנים, עד
כמה גדולים מעשה צדיקים, דכל פסיעה היא נרשמת לדורות, וכל מעשיך בספר
נכתבים למעלה, ויתגלה לדורות לעתיד, כאשר תורה חדשה מאתו תצא, לספר
לדור ודור את כל הנעשה מעשה איש ותחבולותיו, ואין שכחה לפניו. וע"כ אמרו
'מן המקום' בה' הידיעה, מן המקום אשר הוא מקומו של עולם, לכן כאשר 'ויצא
יעקב מבאר שבע' ממקומו בא"י, אז 'וילך חרנה' נכנס לחרון ר"ל, כמו שאמרו
דיעקב נרדף מאליפ, ועבר עליו כל אלו סיבות מן לבן ומן עשו, עד כי 'ויבא יעקב
שלם', ועד אשר שב אל מקומו הראשון למנוחתו בא"י.

אמנם מן 'ותצא מן המקום' האמור בנעמי ורות, מוכח גם ביציאתם מן חו"ל לארץ
נעשה רושם, אך לא נשמע עוד ממקום למקום באותו מדינה אם בא"י אם בחו"ל
[אם ג"כ עושה רושם].

והנה צ"ע למה נרמז בתורה כזה דוקא ביעקב דיציאת צדיק מן המקום עושה
רושם, ולא אצל אברהם ויצחק אשר גם הם יצאו כמה פעמים ממקומם (עי' כלי
יקר). ונראה כי אצל צדיק מפורסם, פשיטא שעושה רושם אחרי אשר כמה בני
אדם תלויין בו, כדכתיב אצל אברהם 'ואת הנפש אשר עשו בחרן', ולכן אין ספק
אשר נפקד מקומו. אך צדיק בנעלם, בגלוי אינו ניכר רשומו כל כך, לכן באברהם
אבינו שהיה מפורסם כדכתיב 'נשיא אלקים אתה בתוכינו', ויצחק אבינו כתיב
'ענת אתה ברוך ה'', והיה מפורסם מעשיהם ונסים שנעשה להם, לכן אין זה
חידוש, משא"כ כמו יעקב 'איש תם יושב אהלים', אז עדיין לא היה רשומו ניכר, וכן
כאשר נעמי ורות אז היו במרדחתם, לא נודעו בשם, וקמ"ל דגם בכאלו יציאת צדיק

ב וכו' הגר"י (מנחות נז:). וזה כוונת מהר"י קורקוס (פ"ב מהלכות כלי המקדש ה"ח, ובפ"א מהלכות
איסורי מזבח ה"ב) שכתב דהמקטיר קטרת עם דבש חוץ ממה שלוקח מדין "כל דבש", לוקח נמי משום
קטרת זה. שסובר דגוף הקטרת פסולה.

והנה מדברי הרמב"ן (ב"ב צז:) נראה שסובר דגוף הקטרת כשרה, דאחר שהביא דברי הרמב"ם (פכ"ט
מהלכות שבת ה"ד) שפסק דאם נתערב בין דבש אין מקדשין עליו, כתב הרמב"ן דיש אומרים
דמקדשין עליו, וז"ל: שלא אמרו יין הראוי לנסך אלא למעוטי מגולה, וטעמא דמלתא דלא ממעטינן

מצוה נדירה שהמקיים אותה נוטל שכר כנגד כולם

כתב בשו"ע הרב (ת"ת פ"ב ס"א): 'מצוות עשה של תלמוד תורה על כל אדם לעצמו ללמוד כל התורה שבכתב ושבועל פה כולה'. וכ"כ בסעיף י' וז"ל: ללמוד פעם אחת כסדר [תנ"ך] וכל התלמוד בבלי וירושלמי ומכילתא וסיפרא וסיפרי ותוספתות וכל המדרשים מתנאים ואמוראים כמו מדרש רבה ותנחומא ופסיקתות וכיוצא בהן ומדרשי רשב"י (-זוהר) כדי שיוכל לגמור כל התורה שבעל פה כולה פעם אחת בחייו, עכ"ל.

זה מצוה שרק יחידי סגולה מקיימים אותה, וקל מאוד לקיימה אם מקציבים לזה זמן מועט בכל יום, ובזה זוכים לקיים מצוה נדירה של מצוות ת"ת ששקול כנגד כל המצוות, ואין לשער גודל השכר שזוכים עבור זה בפירות בעוה"ז והקרן לעוה"ב

נתפרסם לזכות י.ב.ח.ה. לנחת דקדושה מכל י"ח

וגו' ואבנה גם אנכי ממנה', היינו כמתיאשת מהוליד בעצמה, ורק תגדל בני בלהה ותדריכם בדרך ישרה שיקראו על שמה, כאומרם (סנהדרין ט:): בפסוק 'אלה תולדות אהרן ומשה'. על כן אמרה על בני בלהה 'ויתן לי בן', 'נפתלתי עם אחותי', והיינו כמי שהיא כבר מסתפקת בבני בלהה, משא"כ לאה לא יחסה בני זלפה שהם בניה.

וכשהסיחו החיצונים דעתה ממנה, אז באה רחל בטענה לפני ב"ד של מעלה האם עבור מעשים טובים שלה שהשתדלה להציל אחותה מעלבון כזה שאין למעלה ממנו, מגיע לה להדחות ח"ו, על כן אמר 'ויזכור אלקים את רחל' שזכתה בדיון להסיר ממנה הגזירה של מניעת פרי בטן. נמצא דבני לאה והשפחות היו אצל יעקב כדרך הטבע, משא"כ בני רחל לא

היו אלא בדרך חנינה, לפי שרחל זכתה בדיון, ממילא גם ליעקב הולידה. ועל כן בבא עשו 'וירא את הנשים והילדים', שאל 'מי אלה', היינו לפי שנשאת ב' אחיות, גם אותה שעלתה בגורלי, לפיכך יצא ממך עובדי עבודה זרה שעל מצחם חקוק שם 'אלקים' בפירוד, צירוף 'מי אלה'. והשיבו יעקב לא כי האשם, 'הילדים' אשר חנן אלקים' זה מתנת חנם ע"י שרחל זכתה בדיון כנ"ל, ואני לא התפללתי על זה, ועל כן זה תירוצי גם על הנשים, דכיון שהכל מאלקים, בהדי כבשי דרחמנא למה לך, כמו שהשיבו ישעיהו הנביא ליחזקיה המלך.

לע"נ הג"ר יעקב יהודה ב"ר נתן נטע טננבוים זצ"ל יא"צ ה' כסלו

חזקת ג' שנים. אמרו (ב"ב כח): מניין לחזקה ג' שנים, משור המועד, מה שור המועד כיון שנגח ג' נגיחות - נפק ליה מחזקת תם וקם ליה בחזקת מועד, הכי נמי כיון דאכלה תלת שנין - נפק לה מרשות מוכר וקיימא לה ברשות לוקח. וכתב החזון יחזקאל (שו"ת סי' ח') וז"ל: הנה בהשקפה ראשונה הדמיון הזה אין לו מובן. אך נראה דהכוונה כך: מניין לחזקה ג' שנים, כלומר מנין לן דאם החזיק ג' שנים, אנו תולים שתיקתו של זה בג' שנים בסבה אחת, והיינו שקם השדה באופן משפטי בחזקת הלוקח, ולכן לא מיחה. דילמא יש לתלות שתיקתו בכל שנה ושנה בסבה אחרת, ואין כאן חזקה. ומתרץ, שלומדים משור המועד, מה שור המועד כיון שנגח ג' נגיחות, לא תלינן כל נגיחה ונגיחה מנגיחותיו בסבה מיוחדת, אלא תלינן כל נגיחותיו בסבה אחת, והיינו בשור הנוגח שהוא נגחן ודרכו בכך, ונפק מחזקת תם ונמצא מועד. הכי נמי כיון ששתק בכל שנה ושנה שהמחזיק היה אוכל פירות השדה במשך שלש שנים, אין אנו תולים אי מחאתו של כל שנה ושנה בסבה אחרת, אך תולים אנו שתיקתו ששתק בכל שנה ושנה שהמחזיק היה אוכל הפירות בסבה מתמדת אחת, והיינו שהשדה קם לו באופן משפטי ובדיון הוא נוטל פירותיה, ולכן לא מיחה זה.

לע"נ הג"ר יעקב משה ב"ר זבולון חרל"פ זצ"ל יא"צ ה' כסלו
ויקח מאבני המקום. מובא מהבעש"ט ז"ע, שאיפה שאדם חושב, שם הוא נמצא. ואמרתיו לפ"ז ליישב קושיית המפרשים על מה שכתוב אצל יעקב אבינו 'ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו', ומפרש רש"י דעשאן כמו מרוב סביב לראשו, שירא מפני חיות רעות. והמפרשים הקשו, דהא הסכנה מהחיות על כל הגוף ולא רק על ראשו. אבל נלענ"ד ליישב דהא הרמב"ן אומר שיעקב אבינו לקח אבנים מהמזבח של עקדת יצחק, ולכן אמרתיו לענ"ד דלכן לקח מאבני המזבח של עקדת יצחק להשים סביב ראשו, כדי לחשוב במקום קדוש במחשבות עליונות, ואז הוא נמצא שם, ואז ישאר יעקב אבינו בצלם אלקים, ולכן לא יוכלו החיות להזיקו כלל.

כדאמרו (סנהדרין לט:): 'מינייה וביה אבא ניזיל ביה נרגא' (-מגופו של היער יוצרים את כת הגרזן שכורתו).

וגם לאליעזר לא הועילו כל גדולת תורתו לצאת מכלל ארור, אע"ג שאמרו שהיה זקן ויושב בשיבה ומשקה מתורת רבו, גם חביבתו אצל אברהם אבינו עד שהיה זיו איקונין שלו דומה לשל אברהם, והיה שליט ביצרו כאברהם, וכל זה לא הועיל לו לצאת מכלל ארור. דרך כשבא אל לבן הרשע, כשהוא ויתר עליו, אז יצא מכלל ארור, והדברים עתיקין. וידוע מהאריז"ל דרבקה היתה חוה, וע"י חטאה נפלה לרשות, אך עתה כשהוציאה אליעזר, הוכרח להסכים על לאה שהיא היתה ג"כ חוה, שתהיה לעשו, ואז יצאה רבקה על הגמל, כבזהר הקדוש (ח"ג ק): בשעתא דפתי

ס"מ לחוה רכב על נחש כמין גמל, ועתה רבקה תיקנה זה, 'והיא רכבה על הגמל'. והנה עתה בתחילת זמן הצלת לאה מרשותם, ידועים דברי הרבי רבי בונים זי"ע עה"פ 'רבות מחשבות בלב איש' איך להנצל מגזירת ה', 'ועצת ה' היא אותה מחשבה של האדם, 'תקום' היא בעצמה סיבה שעל ידה תתקיים גזירתו יתברך ורצונו. וכן היה כשבא יעקב אבינו לישא אשה, שכחו הס"מ וכת דיליה ענינם בלאה, וכי באמת צריכים להחזיקה ברשותם בכל כחם, דהרי היא למעלה מרחל, דלאה היא עלמא דאתכסיא, דינא קשיא כנ"ל, וזממו להכשיל את יעקב בבני ט' מדות (נדרים כ:). ועל כן פיתו את לבן שירמה את יעקב ויתן לו לאה במקום רחל המקודשת בשכר עבודת ז' שנים, כמו שאמר 'הבה את אשתי', וכשיסבור שהיא רחל, הלוא לא צריך עוד קידושין ותהיה בעילת זנות. האמנם כתבנו כבר שיעקב לא נכשל ח"ו, ונתכוין לגוף זה, ואם היא לאה, הוא מקדשה בבאה, ועדים היו, דהלא כולי עלמא ידעו מהרמאות וצעקו 'היא לאה', אבל המחשבה לא ידע כי אם השי"ת בעצמו, על כן שמחו החיצונים על הכשילם את יעקב.

אך תורתינו הק' מעידה 'וירא ה'', 'הוטב הדבר הזה בעיניו, על דרך 'רואה אני את דברי אדמוני'. ומפרש מה הוטב, 'כי שנואה לאה', דהלא היתה עד עתה ברשות הסט"א אשר שנה ה', ועתה הם עצמם הוציאוה מרשותם כרצונו יתברך האמיתי, 'ויפתח את רחמה', לא כמו שהיו סבורים החיצונים שכשיעקב ידע שהיא לאה, יגרשה, וממילא יאסר ברחל משום אחות גרושה וישאר בלי זיווג ח"ו, ולאה תחזור לעשו כמו שהיו התנאים, דכיון שהיו לה בנים, אמר יעקב 'לאמן של אלה אני מגרש' בתמיה.

אז נוכח הס"מ וכת דיליה על הטעות הגדולה שהיה להם, ושבצעמם אבדו את לאה מרשותם. והגם שבעצמם עשו זאת, הרי הם העיז פנים והמחוצפים האמיתיים באו בצעקה לפני ב"ד של מעלה מה זה שיעקב נשא את לאה שהותנה שתהיה לרשותם, וגם את רחל. על זה השיבם 'ורחל עקרה', ומה איכפת לכם שנשאה, הלא אם לא יהיה לו בנים ממנה, יעקב הצדיק לא יעמוד עם אשה לשם תאוה בשביל יופי, ויגרשנה, וזה שצעקה רחל 'מתה אנכי', נופלת לגורל אותו שאמר 'אנכי הולך למות', ורצתה שיעקב יתפלל עליה.

ויעקב ידע מכל הנ"ל רצה להסבירה מה עליה לעשות, אבל דבר שגילו לו בסוד אסור לפרסמו שלא ברשות, כמו שכתב האור החיים הק' (שמות כה:ב) בצורך על כל דבור שבתורה הק' לכתוב 'לאמור', היינו שזה הכתוב נותן לו רשות לגלות, ובכפל 'לאמור' שמחוייב לגלות. על כן [לא אמר לה יעקב בפירוש, רק ברמז], וזה שאמר 'ויחר אף יעקב ברחל', לא אמר 'על רחל', דח"ו איך הצדיק יחר אפו ברחל החביבה, אך 'ברחל', בשביל שראה בני ישראל בצרה, וחרה אפו עליה כדי שתבין מה עליה לעשות, כדי שתבין שהיא בגורל חרון אף, ולא שהיא רק עקרה, שעל זה מועיל תפילה או זכות גדול (כמו שכתבו התוס' שבת קנו). אלא 'כי מנע ממך פרי בטן', דהב"ד של מעלה פסקו עליך כן כנ"ל.

אז הבינה כבר רחל שעתה צריך לבוא בדרך מחתרת להטעות הס"מ שלא יבין ויקטרג, ואז תוכל לזכות בדיון, על כן אמרה 'הנה אמתי בלהה

